



NBM-001-0012126 Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May - 2017

Sanskrit : Paper - IV

(गद्य काव्य – दण्डी रचित दशकुमारचरितम् – ६)

(*Gadya Kavya*)

(*Elective - II*)

(*Old Course*)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0012126

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- १ (अ) नीचेनाभांथी कोष्ठ पश्चिमे गद्यखंडेनुं भाषांतर करो : ८
- 1 (a) Translate any two paragraph of following : 8
- (१) तमहमीषद्विहस्याब्रवम् – ‘भद्र’ ! विस्तीर्णयमर्णवाम्बरा, न पर्यन्तोऽस्ति स्थानस्थानेषु रम्याणां जनपदानाम् । अपि तु न चेदिह युवयोः सुखनिवासकारणं कमप्युपायमुत्पादयितुं शक्नुयां ततोऽहमेव भवेयमध्वदर्शी इति । तावतोदीरत रणितानि मणिनूपुराणाम् अथासौ जातसंभ्रमा प्राप्तैवेयं भर्तृदारिका कन्दुकावती कन्दुकक्रीडितेन देवीं विन्ध्यवासिनीमाराधयितुम् ।
- (२) सोऽहमब्रवम् – ‘अस्ति शूरसेनेषु मथुरा नाम नगरी । तत्र कश्चित्कुलपुत्रः कलासु गणिकासु चातिरक्तः, मित्रार्थं स्वभुजमात्रनिर्व्यूठाने कलहः कलहकण्टक इति कर्कशैरभिख्यापिताख्यः प्रत्यवात्सीत् । स चैकदा कस्यचिदागन्तोश्चित्रकारस्य हस्ते चित्रपटं ददर्श । तत्र काचिदालेख्यगता युवतिरालोकमात्रेणैव कलहकण्टकस्य कामातुरं चेतश्चकार ।
- (३) दुर्वारा तु सा नौरननुकूलवातनुन्ना । दूरमभिपत्य कमपि द्वीपं निबिडमाश्लिष्टवती । तत्र च स्वादु पानीयमेधांसि कन्दमूलफलानि संजिधृक्षवो गाढपातितशिलावलयमवातराम । तत्र चासीन्महाशैलः सोऽहं ‘अहो रमणीयोऽयं पर्वतनितम्बभागः, कान्ततरेयं गन्धपाषाणवत्पुपत्यका, शिशिरमिदमिन्दीवरार विन्दमकरन्दबिन्दुचन्द्रकोत्तर’ गोत्रवारि रम्योऽयमनेवर्ण कुसुमज्जरीभरस्तरु-वनाभोगः ।

- (બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે સંદર્ભ સહિત સમજાવો : ૬
- (b) Explain with reference to the context : (any two) 6
- (૧) નારાયદારાણામન નુગુવાદારણાં વા સુખં નામ ।
- (૨) ભૂયાસમેવ યાવદાયુરાયતાક્ષિ ! ત્વત્પ્રસાદસ્ય પાત્રમ્ ઇતિ ।
- (૩) ચિત્રેયં દૈવગતિઃ ।
- (૪) તસ્યાઃ કિમ હસ્તે વિન્યસ્તંકમલમ્ અસ્યાસ્તુ હસ્ત એવ કમલમ્ ।
- ૨ કથા અને આખ્યાયિકાના લક્ષણો આપી દશકુમારચરિતમ્ના સાહિત્ય પ્રકાર વિશે ચર્ચા કરો. ૧૪
- 2 Give definition of કથા and આખ્યાયિકા and discuss the literary form of દશકુમારચરિતમ્. 14
- અથવા / OR**
- ૨ સંસ્કૃત ગદ્ય સાહિત્યની ઉત્પત્તિ અને વિકાસ વર્ણવો. ૧૪
- 2 Describe the origin and development of Sanskrit Prose. 14
- ૩ દંડીના જીવન અને સમય વિશે સવિસ્તૃત માહિતી આપો. ૧૪
- 3 Give information in detail line life and time of દણ્ડી. 14
- અથવા / OR**
- ૩ 'દશકુમારચરિતમ્'ને આધારે દંડીની ગદ્યશૈલીનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- 3 According to 'દશકુમારચરિતમ્' evaluate the prose style of દણ્ડી. 14
- ૪ 'દશકુમારચરિતમ્'ના મૂળ અને ફેરફાર વિશે ચર્ચા કરો. ૧૪
- 4 Discuss about the origin and changes of દશકુમારચરિતમ્. 14
- અથવા / OR**
- ૪ 'દશકુમારચરિતમ્'ને આધારે તત્કાલીન સામાજિક સ્થિતિનું વર્ણન કરો. ૧૪
- 4 Describe the social sarcomtances according to દશકુમારચરિતમ્. 14
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write short notes on any two of the following : 14
- (૧) દશકુમારચરિતમ્ના સ્ત્રી પાત્રો
- (1) Ladies character of દશકુમારચરિતમ્
- (૨) દણ્ડીનઃ વિદ્વતાઃ ।
- (૩) નિતમ્બવતી વૃત્તાંત ।
- (૪) દશકુમારચરિતમ્ શીર્ષકઃ ।